Tartu venelaste kätte ennem Tinctoriuse äraandmise kui vaenlase väe läbi. Kuna Fleming lasknud teda võtta osa kõikidest sõjalistest nõupidamistest, pidi olukord linnas olema talle peensusteni tuttav ning sellest olla ta teadustanud vaenlastele, heites üle müüri leiva sisse küpsetatud sedeleid. Nende teadete mõjul jäänud venelased, kes kavatsenud lahkuda, paigale ning sundinud lõpuks linna kapituleeruma.

Kuivõrd neil teateil on alust, on praegu võimatu otsustada. Võiks loota vahest midagi leida selle kohta Vene arhiivides. Rootsi kaasaegsetes allikates puudutatakse seda küsimust ainult põgusalt; kuna oletatavad äraandjad olid kättesaamatud, ei olnud mõtet edasikestva sõja ajal asjast palju rääkida. Fleming ise oli oma vastavad arvamised avaldanud nii De la Gardiele kui ka kuningale endale suusõnal. Pärast sõja lõppemist oli juba hilja asja üles võtta, sest enamik kaastegelasi oli surnud või läinud Venemaale. Pealegi oli Kärde rahulepingus nähtud ette amnestia vaenlasele kaasaitajaile, välja arvatud avalikud reeturid.

Arvestades kirjeldatud olukorda, ei võinud Fleming söandada vaenlase üldrünnakut ära oodata, kui viimane seda muidugi tõeliselt kavatses, ning eelistas kapituleeruda. Kuna venelastel oli rutt asja lõpetada, osutusid kapitulatsiooni tingimused võrdlemisi soodsaiks.

Kapitulatsiooniga loodud võimalust linnast lahkuda kasutasid peamiselt garnisoni jalaväelased ühes perekondadega ja riigiametnikud peale Tinctoriuse ja mõne teise. Osa ratsaväelasi, Flemingi teateil 50, kuid nimestiku järgi ainult 18, eelistasid astuda vaenlase teenistusse. Kodanikest lahkus ainult 2 ning opmanite kompaniist 8. Kohale jäid ka mõned siin viibinud Tallinna kodanikud.

Vabadusse pääsenud Warneke ja Schlottmann asusid kohe linna juhtima. Esijoones püüdsid nad saavutada vene väejuhtidelt eri-kapitulatsiooni kinnitamist linna jaoks. Kuid viimased pidasid end selleks mitte õigustatuiks ja keeldusid esitatud kava konfirmeerimast. Järgmisel aastal õnnestus küll Warnekel ja Schlottmannil, kes selleks käisid rae saadikuina Moskvas, saavutada tsaarilt eriline privileeg linnale, kuid midagi olulist see ei andnud. Tegelikult osutus kodanike olukord Vene valitsuse all raskemaks kui rootsi ajal. Sõja tõttu kaubandus vaevu hingitses. Korterikohustus oli mitmekordselt suurem ja ebakultuursema garnisoni tõttu raskem kui enne. Kohalikud valitsusvõimud aga lubasid endile igasuguseid sissetunge linna õigustesse, mille vastu Moskvast kaitset otsima minnna takistas rahapuudus. Pealegi surid paljud elanikkudest järgmisel aastal katku.

Isiklikke hüvesid valitsuse vahetusest saavutasid esialgu rae liikmed ja fiskaal Tinctorius. Kapitulatsioonile järgnenud kuude jooksul oli

Tartu VI, lk. 227